Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Antxoni Etxarri Gereño

Pasaia, Gipuzkoa
(1932-2024)



Aurkibidea

Biografia



Donibaneko kale nagusian jaioa. Artean umea zela gerra hasi zen, eta hilabete batzuk Bizkaia aldean igaro zituzten. Biterin ibili zen eskolan, 14 urtera arte. Okindegia zuten, eta Antxoni etxeko negozioan ibili zen lanean; gero okindegiaren partez ultramarinos denda ipini zuten. Josten ikastera joaten zen, Pasai Antxora. Arraina saltzen ere ibili zen, Donostiara joanda. Donibanen bizi zen Bermeoko arrantzale batekin ezkondu zen, eta bi seme-alaba izan zituzten. Senarrari kiniela tokatu zitzaion, eta Irunera joan ziren bizitzera: El Vizcaino taberna ipini zuten bertan. Futbola, zezenak eta arrauna ditu zaletasunen artean. Pasai Donibaneko Ubera liburutegian egindako elkarrizketa.

Zintak

PAS-057

- **Proiektua**: Sanjuandarren Oroimena
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia
- **Data**: 2021-12-01
- **Iraupena**: 107 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Etxeberria, Idoia

Pasarteak

1. Itsasontzietara "bibereak" eramaten

- **Erref**: PAS-057/003
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:01:31. **Bukatu**: 00:03:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:
Beraien etxeak "Panaderia" zeukan izena. Ogia egiten zuten. Okindegia itxi zutenean, denda izan zuten. Itsasontzietara 'biberiak' ere eramaten zituzten.

"Gure ametsa" boua bakarrik biltzen zen eta beste barkuak bikoteka. Izenak esaten ditu.

2. PYSBEko itsasontziak

- **Erref**: PAS-057/005
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:04:02. **Bukatu**: 00:06:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza motak » Alturako arrantza

Laburpena:
Bakailotara joaten ziren ontzi batzuen izenak esaten ditu, PYSBEkoak. Orain Ubera liburutegia dagoen tokian arrain lantegia zegoen.

3. Senarra arrantzalea

- **Erref**: PAS-057/007
- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 00:06:42. **Bukatu**: 00:09:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Itsasoa » Arrantza motak » Alturako arrantza

Laburpena:
"Bibereak" eramaten zituzten itsasontzi "parejentzat": kapritxoak, gainerakoa armadoreak erosten zuelako. Bere senarra PYSBEko itsasontzietan ibili zen, Kanadan bakailaotan. Senarraren ezkon-aurreko anekdota bat kontatzen du. Bermeokoa zen.

4. Irunen marisko jatetxea

- **Erref**: PAS-057/009
- **Iraupena**: 0:03:00. **Hasi**: 00:10:06. **Bukatu**: 00:13:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:
Senarra ezkondu arte ibili zen itsasoan. Gero, Contadores lantegian egin zuen lana. Senarrari diru asko tokatu zitzaion kinielan eta Irunera joan ziren bizitzera. Marisko jatetxea ipini zuten bertan: Bar Vizcaino.

5. Aitona-amonek irekitako okindegia

- **Erref**: PAS-057/011
- **Iraupena**: 0:02:55. **Hasi**: 00:13:18. **Bukatu**: 00:16:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:
Bederatzi anai-arreba ziren eta guztiak ibili ziren etxeko negozioan lanean, "Panaderia"n. Dendan egoten ziren eta ogia partitzera ere joaten ziren, karroarekin. Aurretik astoa ere izan zuten, baina berak ez zuen ezagutu. Aitona Felix eta amona Joxepari buruz hitz egiten du; haiek ireki zuten okindegia.

6. Astoa bueltaka, ogia egiteko

- **Erref**: PAS-057/013
- **Iraupena**: 0:02:21. **Hasi**: 00:17:06. **Bukatu**: 00:19:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:
Okindegia handia zela dio. Labea zeukaten. Astotokia zuten. Astoa bueltaka ibiltzen zen eta amasadora mugitzen zuen.

7. Karroarekin ogia saltzen

- **Erref**: PAS-057/015
- **Iraupena**: 0:02:31. **Hasi**: 00:19:43. **Bukatu**: 00:22:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Aita okina zen. Zazpi mutil ziren eta guztiek zituzten beren ofizioak. Karroarekin saltzen zuten ogia.

8. Biteri eskolan, erdaraz

- **Erref**: PAS-057/021
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:27:25. **Bukatu**: 00:29:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Biteri eskolan ibili zen. Mutilak maisuarekin eta neskak maistrarekin. Erdaraz izaten ziren klaseak.

9. Gerra hasi zenean, Bermeora

- **Erref**: PAS-057/022
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:29:30. **Bukatu**: 00:30:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Gerra garaian ama zazpi seme-alabarekin Bermeora joan zen eta handik Lekeitiora. Laster bueltatu ziren, aita bila joan zitzaielako.

10. Uretara salto egin zuenekoa

- **Erref**: PAS-057/024
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:31:24. **Bukatu**: 00:33:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Gerrako itsasontziei buruz hitz egiten du. Anekdota bat kontatzen du: uretara salto egin zuenekoa, bestaldera eraman zezaten.

11. Arraina saltzera Donostiara

- **Erref**: PAS-057/026
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:35:40. **Bukatu**: 00:37:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:
Arraina saltzen ere ibili izan da, kalderarekin. San Pedroko eliza ondora eramaten zuten botean eta autobusean joaten zen Donostiara, Bretxara.

12. Umetan "marimutila"

- **Erref**: PAS-057/027
- **Iraupena**: 0:03:01. **Hasi**: 00:37:45. **Bukatu**: 00:40:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Bonantzara asko joaten zen. Oso marimutila ei zen txikitan. Bonantzako bi lagunek, Dionisiak eta Manolik, edaria lapurtu ei zuten eta mozkortu egin ziren mendira joanda, baina bera ez, aita oso zorrotza zuelako. Umetako jolasak, Bonantzan.

13. Egurra eta ikatza; errazionamendua

- **Erref**: PAS-057/029
- **Iraupena**: 0:03:23. **Hasi**: 00:41:00. **Bukatu**: 00:44:23

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Aitak sua egiten zuen egurrezko kaxekin. Ikatza. Errazionamnedua, kupoiak. Olioa garesti zegon eta koko olioa urtzen zuten txapa gainean. Aita Tolosara joaten zen larunbatetan feriara.

14. Marinelak arraina partitzen

- **Erref**: PAS-057/030
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:44:23. **Bukatu**: 00:46:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Marinel bakoitzak bere arrain errazioa zeukan eta banatu ere egiten zuten. Behin izotz lantegian tuberia lehertu zela dio eta marinel bat hil zela. MAIPI eta PYSBE.

15. Udaletxeko teilatuak sua hartu zuenekoa

- **Erref**: PAS-057/033
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:48:02. **Bukatu**: 00:49:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:
Orain udaletxea den eraikineko teilatuak sua hartu zuenekoa. Istripu bat ere kontatzen du.

16. Lanpernak, almejak; etxeko boteak

- **Erref**: PAS-057/035
- **Iraupena**: 0:02:43. **Hasi**: 00:51:04. **Bukatu**: 00:53:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Flota
- Itsasoa » Arrantza motak » Harraldeko arrantza

Laburpena:
Lanpernetan jende asko ito dela dio. Almejatan etxe aurrean ibiltzen ziren. Txitxareak ere hartzen zituzten, arrantzarako. Bi bote zituzten: San Ignacio eta Panadero. 'Txintxorroa' erabiltzen ikasi zuen berak ere.

17. Behin larri ibili ziren zezenarekin

- **Erref**: PAS-057/040
- **Iraupena**: 0:03:39. **Hasi**: 00:58:37. **Bukatu**: 01:02:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

Laburpena:
San Juanen oso zezenzaleak direla dio. Behin larri ibili zen sokamuturrarekin, plazan. Txofrera ere joaten ziren zezenketak ikustera. Herriko festetan "manolak" ateratzen ziren.

18. Laguna zezena xaxatzen

- **Erref**: PAS-057/044
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 01:06:17. **Bukatu**: 01:07:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

Laburpena:
Euskal dantzak erakusten zituen bikotea aipatzen du: Pilartxo eta haren senarra. Karmengo amaren egunean sokamuturra egoten zen, eta lagun bat zezena xaxatzen ibili zen, haurra eduki baino bi egun lehenago.

19. Igerian nola ikasi zuen

- **Erref**: PAS-057/048
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 01:09:00. **Bukatu**: 01:10:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:
Igerian nola ikasi zuen. Lehengo bainujantziak: bata eta kuleroak.

20. Antxora josten ikastera

- **Erref**: PAS-057/049
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 01:10:22. **Bukatu**: 01:11:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:
Antxon ikasi zuen josten, Maria Luisa Aranarekin. Etxerako josten zuen.

21. Ganadua igerian hiltegira

- **Erref**: PAS-057/051
- **Iraupena**: 0:03:21. **Hasi**: 01:11:30. **Bukatu**: 01:14:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:
Ganadua igerian eramaten zuten San Pedrotik San Juanera, hiltegira. Bonantzako arranpatik igotzen zituzten. Osaba harakina zen.

22. Estropadak nola sortu ziren

- **Erref**: PAS-057/055
- **Iraupena**: 0:02:06. **Hasi**: 01:18:51. **Bukatu**: 01:20:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Arrauna

Laburpena:
San Pedrokoak lagunak dira, estropada kontuez aparte. Lehengo traineruak egurrezkoak eta pisutsuak ziren. Estropadak nola sortu ziren.

23. Baserritarrak astoarekin kalera

- **Erref**: PAS-057/058
- **Iraupena**: 0:01:53. **Hasi**: 01:22:54. **Bukatu**: 01:24:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:
Baserritarrak kalera joaten ziren, astoarekin. Baserrien izenak esaten ditu. Esnea partitzen zuten etxez etxe.

24. San Markos tortela

- **Erref**: PAS-057/061
- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 01:27:24. **Bukatu**: 01:29:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
San Markos opilak, tortelak. Agustina Leteri egiten zizkion berak. "Amaidinak" egiten zion besoetakoari.

25. Etxean izan zituen seme-alabak; eskola garaia

- **Erref**: PAS-057/066

- **Iraupena**: 0:03:06. **Hasi**: 01:33:42. **Bukatu**: 01:36:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Bi seme-alaba ditu, Lurdes eta Jesus Mari. Etxean izan zituen biak. Mari Nieves komadrona aipatzen du, Herrerakoa. Bera 14 urtera arte ibili zen eskolan; sari bat irabazi zuen Quijoteri buruz egindako idazlan batekin.

26. Gabonetan, arrain zopa

- **Erref**: PAS-057/069
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 01:41:29. **Bukatu**: 01:43:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Gabonetan zer egiten zuten. Arrain zopa eta konpota jaten zuten. Gauza gutxi ekartzen zuten erregeek. Kartoizkoak ziren panpinak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-17

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com